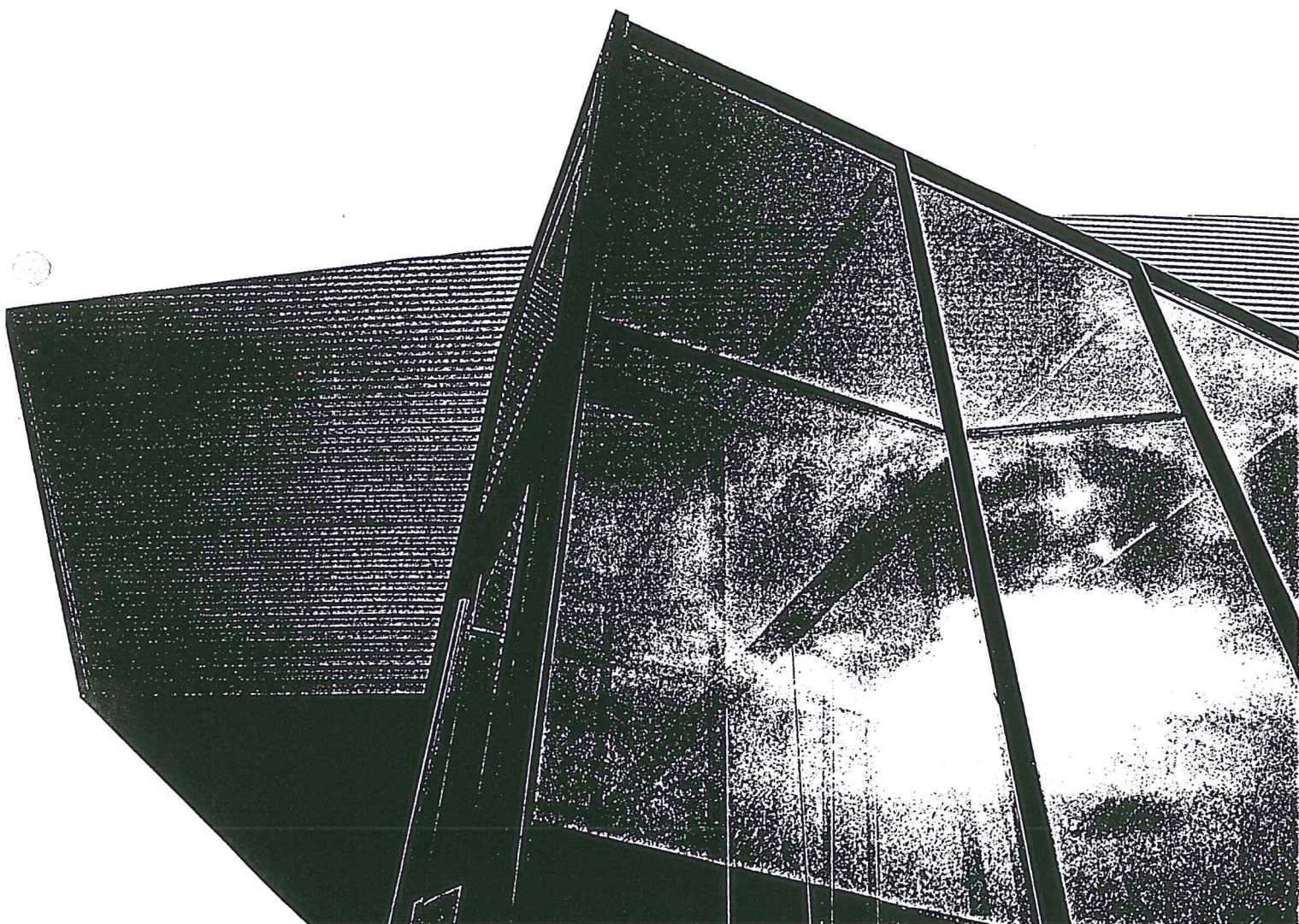
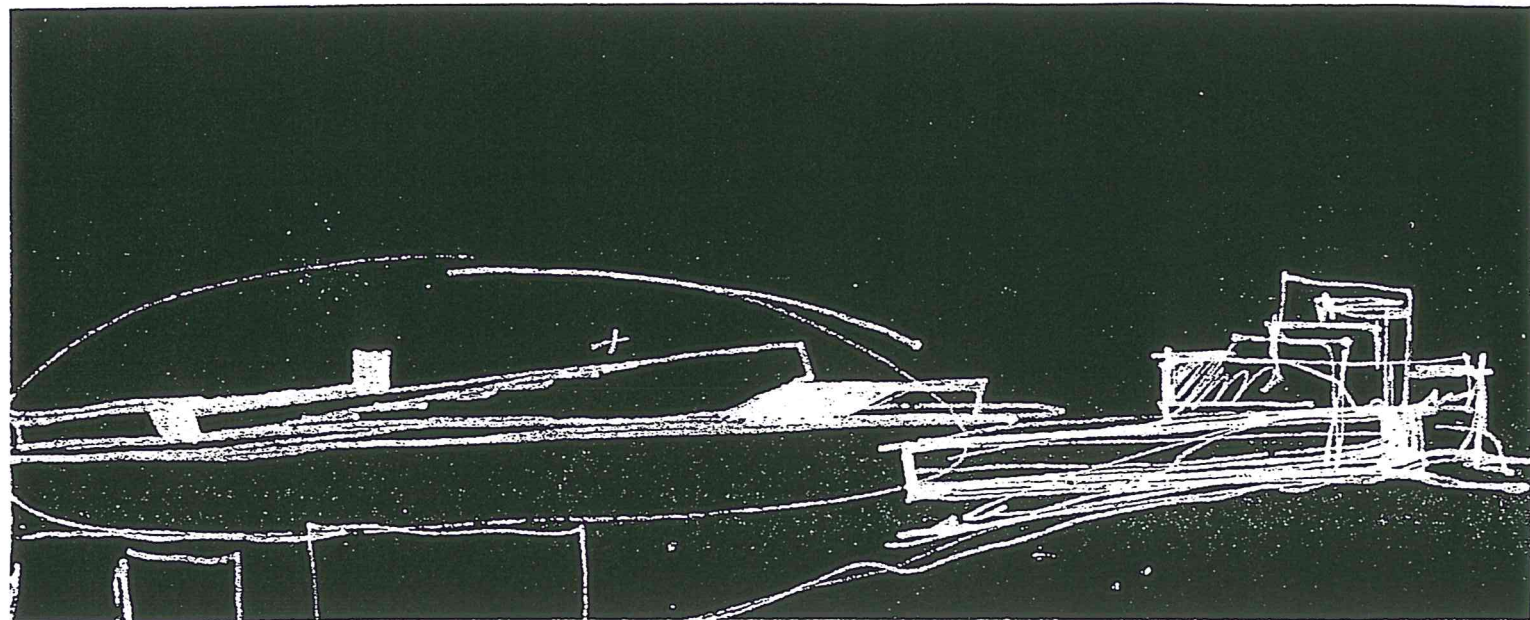

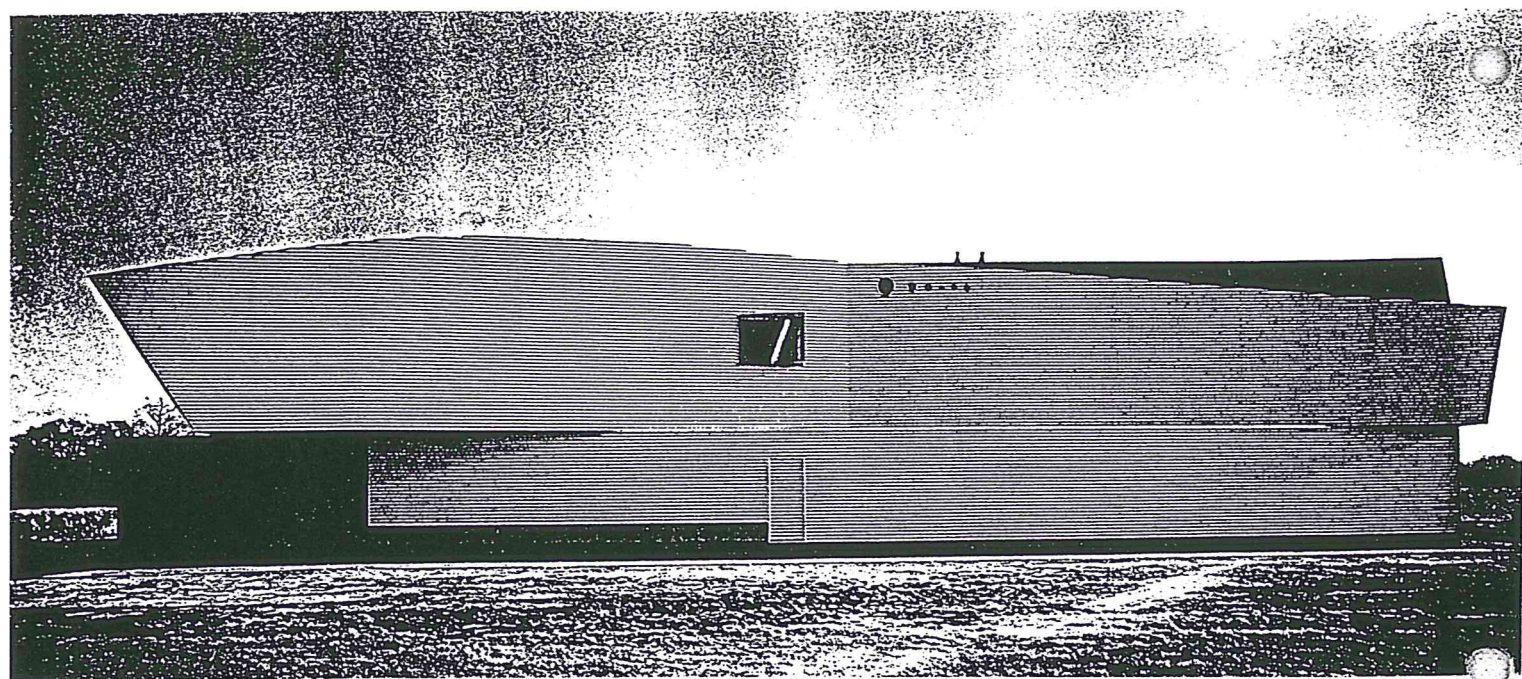
archipel

afgiftekantoor BRUGGE 1, 2e afdeling maandblad APRIL 1997

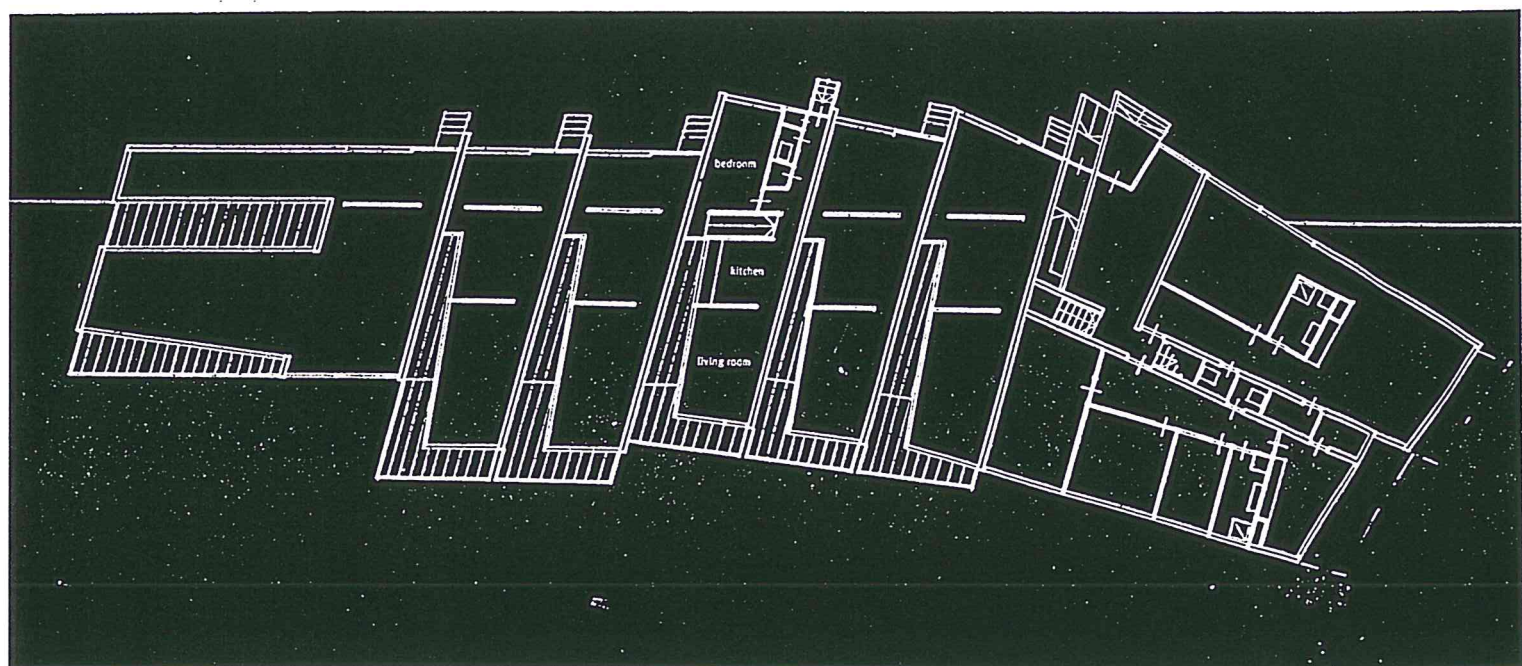

Villa Wilbrinck Amersfoort 1992-94

Karbouw Amersfoort 1990-92

ARCHIPEL BULLETIN APRIL 1997

vrijdag 2 mei 1997 (in plaats van 25 april)

ARCHITECT BEN VAN BERKEL (Amsterdam)

voordracht over recent werk

't Leerhuys Groeninge 35 te Brugge om 20u.30

De voordrachtavond, die aanvankelijk op 25 april was voorzien, verschuift naar een week later, op verzoek van Ben Van Berkel (verhinderd door de opening van de Hein tunnel in Amsterdam, dezelfde avond). Met onze excuses hiervoor.

De datum 2 mei (middenin een verlengd weekend en vlak vóór de Veneto-reis) mag u evenwel zeker niet weerhouden naar Brugge te komen. Het werk van Van Berkel & Bos sluit aan bij een internationale Europese avant-garde en is buitengewoon interessant.

Deze laatste voordrachtavond van het werkjaar mag u niet missen !

Het wordt een unieke gelegenheid om een van de meest vernieuwende architecten in Nederland zelf aan het woord te horen, na gastcolleges die Van Berkel tot in de Columbia universiteit in New York brachten.

2 mei 't Leerhuys, Brugge 20u.30

Ben Van Berkel (1957)

Studeerde in de Rietveld Academie in Amsterdam en de Architectural Association in Londen (afgestudeerd in 1987).

Nadat hij voor verschillende architecten in Europa had gewerkt (ondermeer Zaha Hadid en Calatrava), begon hij in 1988 een eigen praktijk met Caroline Bos, John Biln en Bart Lootsma.

Het werk van Van Berkel & Bos staat los van het debat binnen de Nederlandse architectuur, waarin voortdurend naar de stamboom van de vaderlandse architectuurgeschiedenis wordt verwezen.

Van Berkel is (zoals hij zelf stelde in een symposium in 1990) eerder gevormd door 'belangrijke zaken die geen plaats hebben in een schema over architectuur': televisie, de eerste maanlanding, muziek, winkelcentra, vliegtuig, telefoon, Neo-Aristotelische filosofie, actuele kunst, auto's en autowegen ...

In hetzelfde symposium haalt Van Berkel het door Nietzsche beschreven verschil tussen **denken** en **gewaarwording** aan.

Vrij geciteerd :

Denken hangt samen met formuleringen, met taal, en is door de grenzen van de taal beperkt. Gewaarwording niet. De gewaarwording is er eerder dan de gedachte en houdt ook veel meer in dan de gedachte. Architectuur van de gedachte is architectuur als stijl, alsmede als concept, als programmatische invulling, en is dus beperkt door de taal. Van Berkel pleit voor de architectuur van de gewaarwording, voor een architectuur die méér is en directer dan taal.

Dit pleidooi voor een overstijgen van gedachte door gewaarwording (van rede door gevoel) leidt bij Van Berkel tot een moderne ontwerpbenedering.

(vrij samengevat) :

'Vooraleer architectuur wordt bedacht, vergeet de architect de taal en wordt hij helderziend ... vóór de gedachte komen gewaarwordingen die veel complexer zijn'.

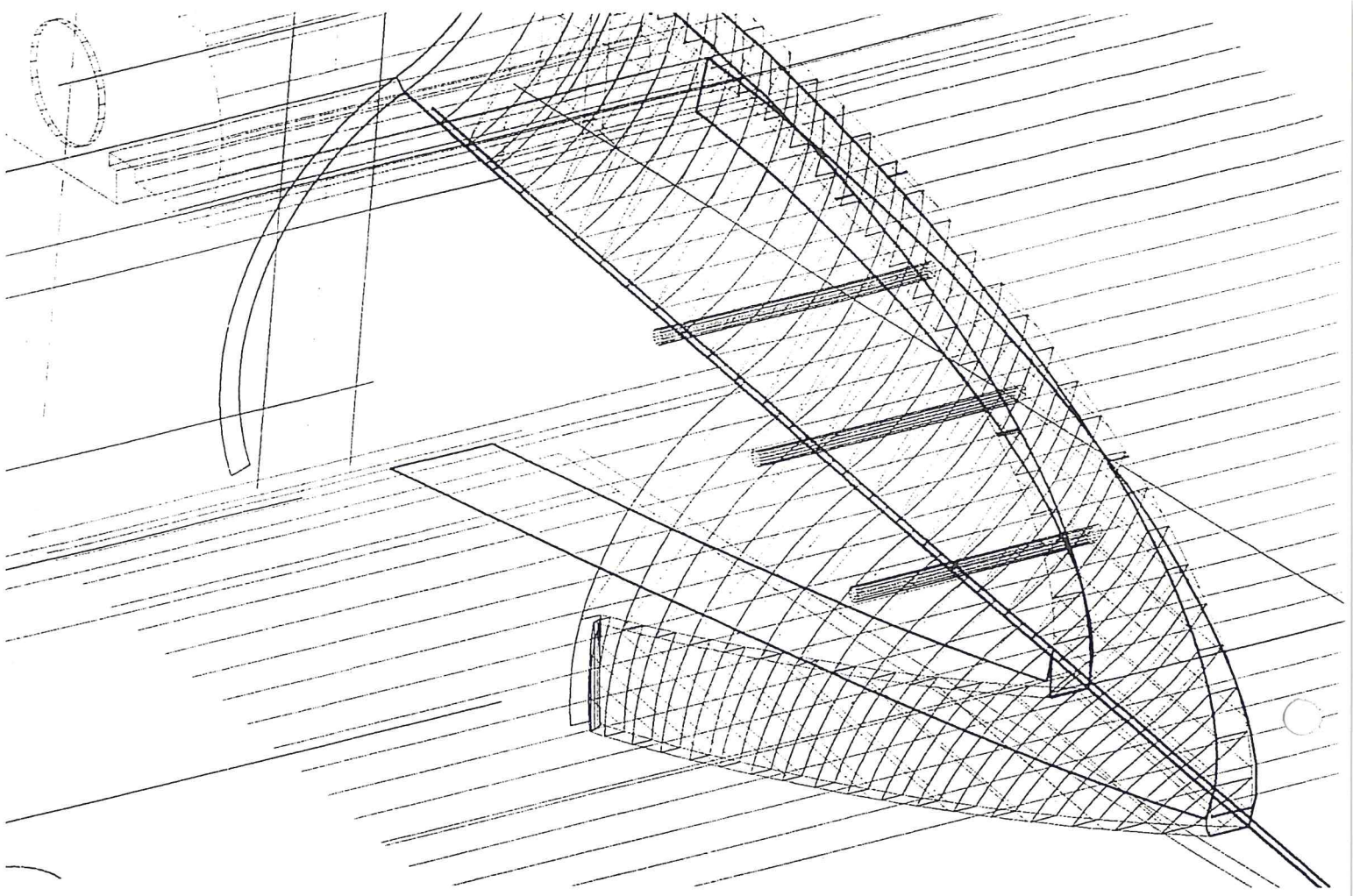
De sterkte van een project hangt af van dit ondefinieerbaar creatieve moment dat op gang gebracht wordt door schetsen die de gewaarwordingen trachten te grijpen. Schetsen is hierbij geen vorm van expressie, maar eerder van zelf-contemplatie.

Dit ontwerpproces wordt bij Van Berkel opgenomen en verder gezet in computergestuurd ontwerp en materialiseert tenslotte in zeer verrassende complexe-fluide architecturen.

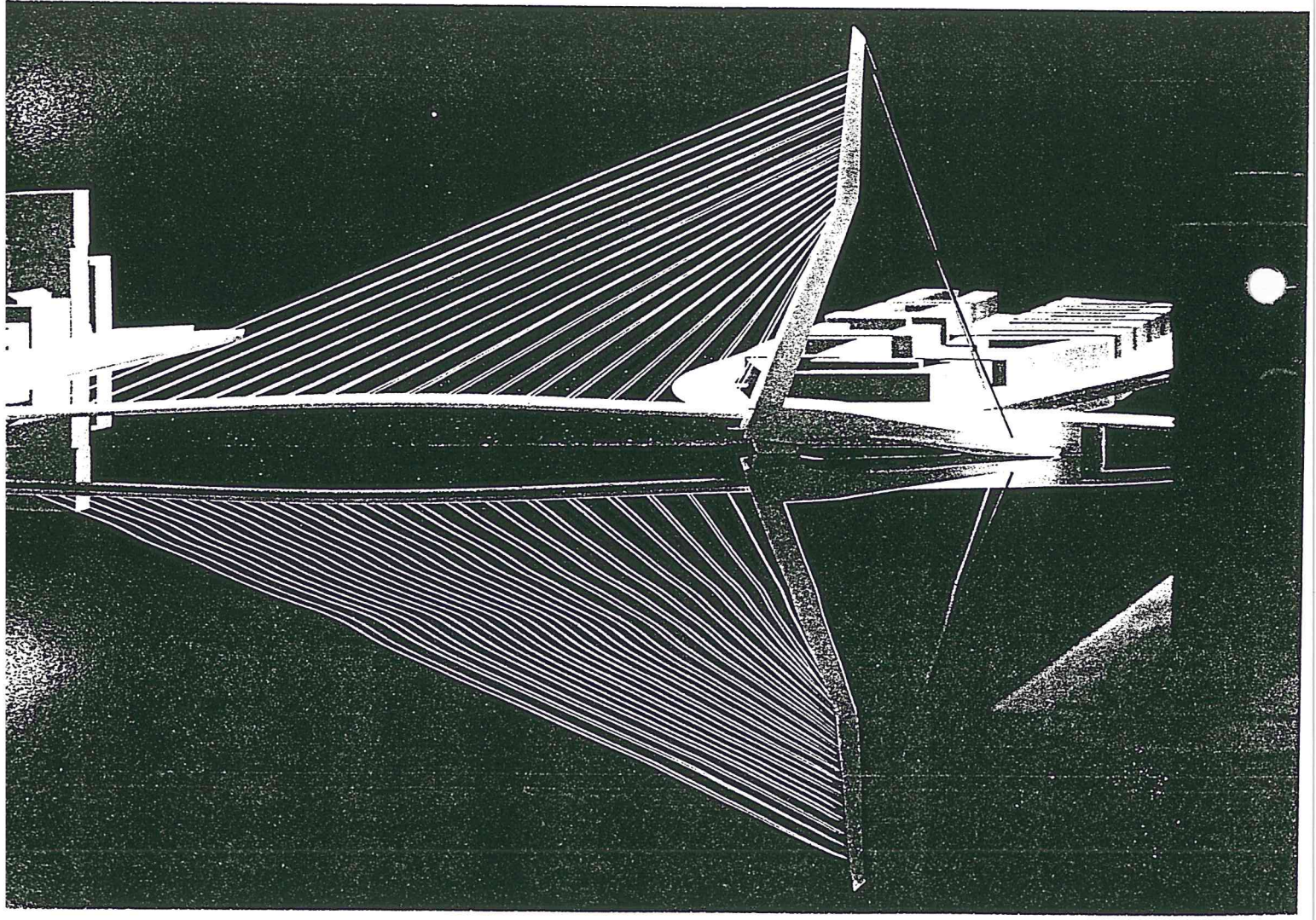
De wijze waarop een vernieuwend ontwerpproces vernieuwende architectuur genereert, doet ons hierbij terugdenken aan Miralles (Barcelona) die in 1995 te gast was bij ARCHIPEL.

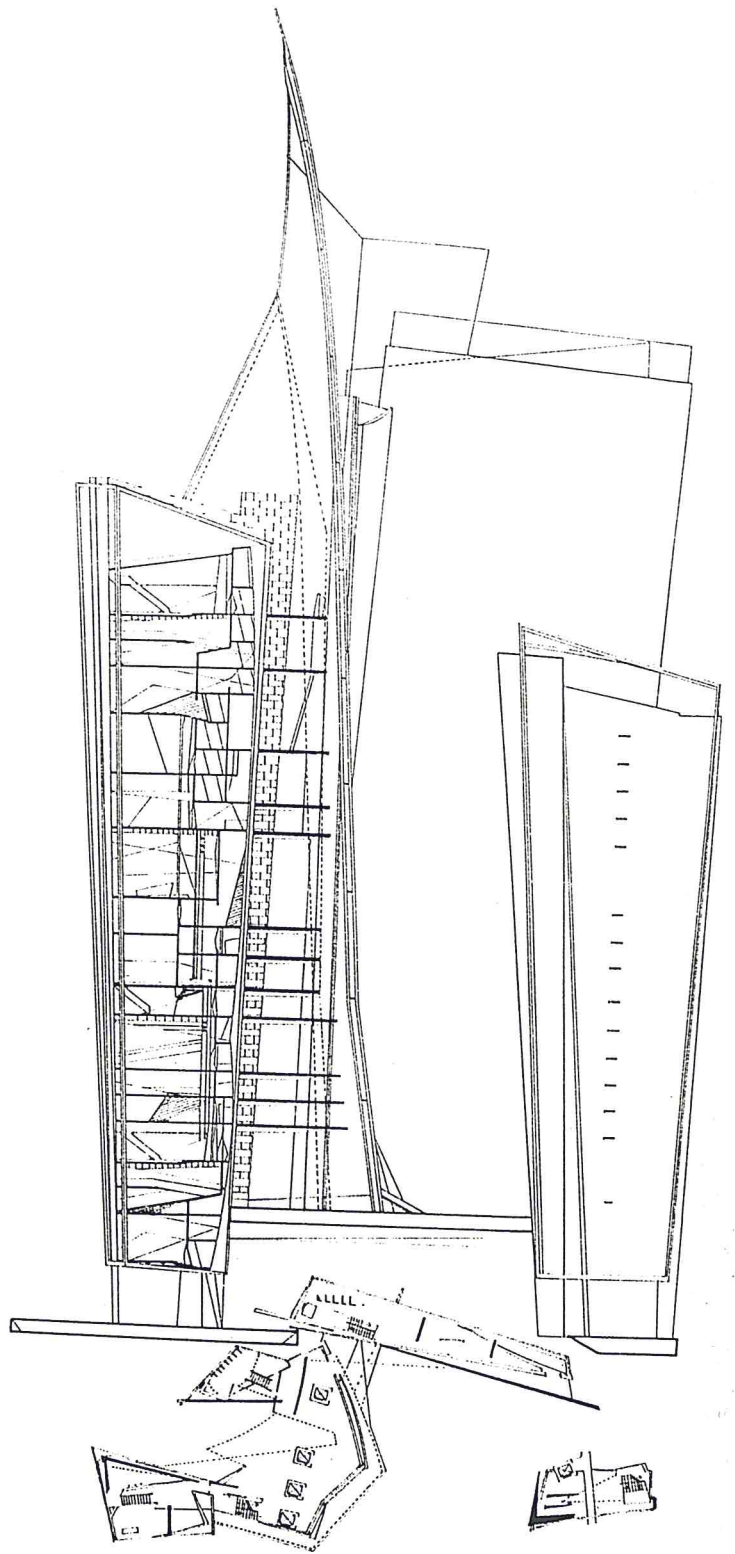
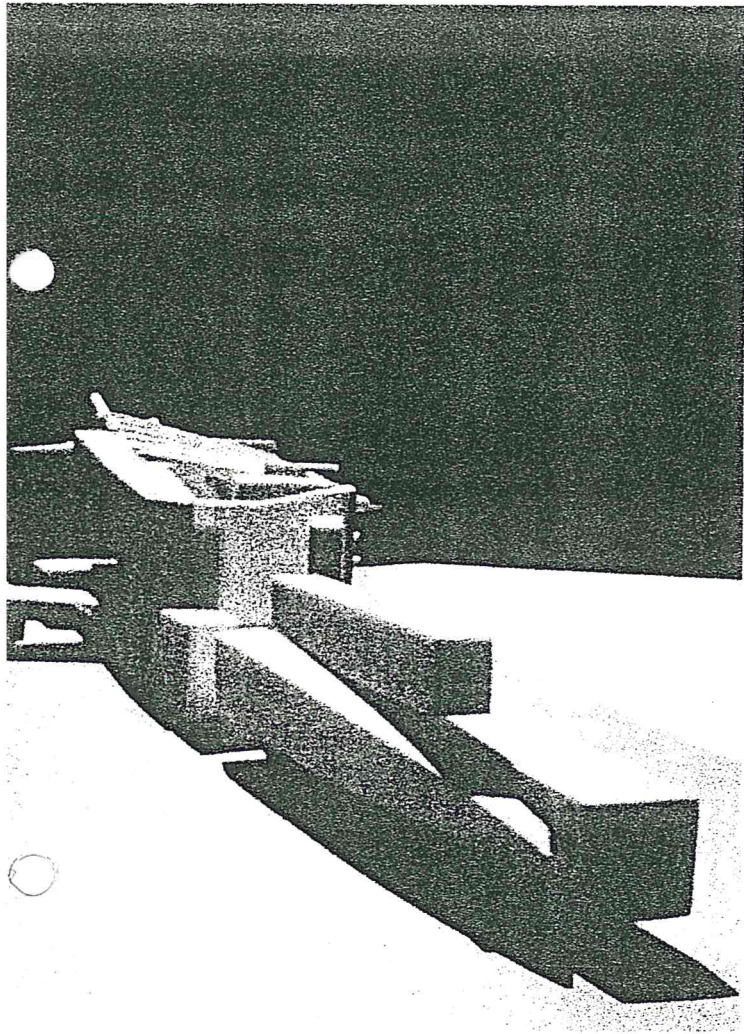
De lijvige monografie BEN VAN BERKEL, MOBILE FORCES (waaruit illustraties in dit bulletin, een echt modern boek, ook in grafisch opzicht), geeft een fascinerend beeld van ontwerp embryo tot realisatie van een verrassende reeks ongewone Nederlandse architecturen die we niet met de stamboom van het Nieuwe Bouwen kunnen linken, maar die doordrongen lijkt van een hedendaagse tijdsgeest. Verwant met Koolhaas en Hadid, maar in een zeer eigen aanpak.

Marc Felix

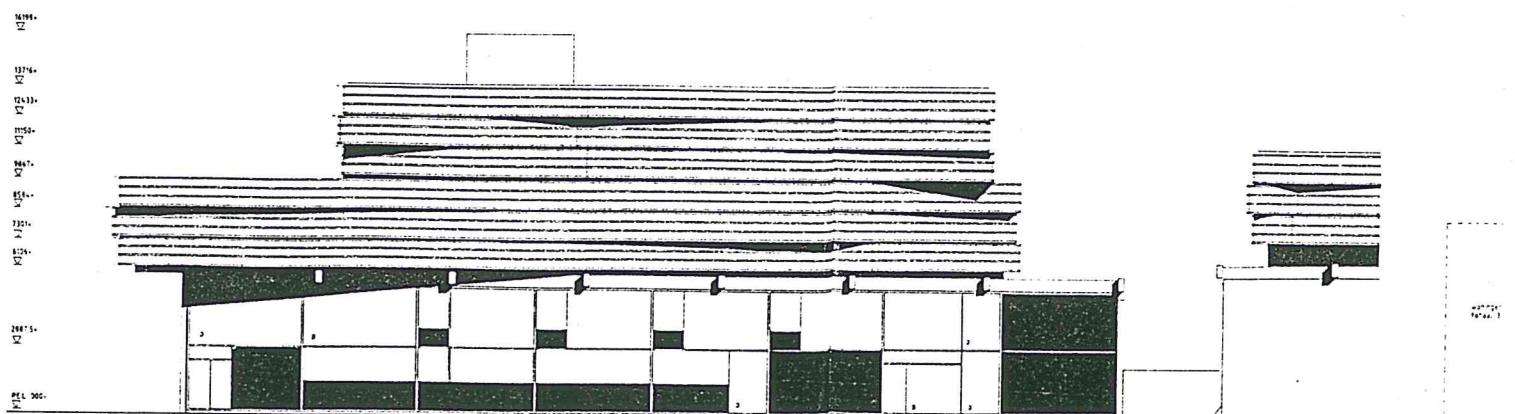
Erasmusbrug 1990-96

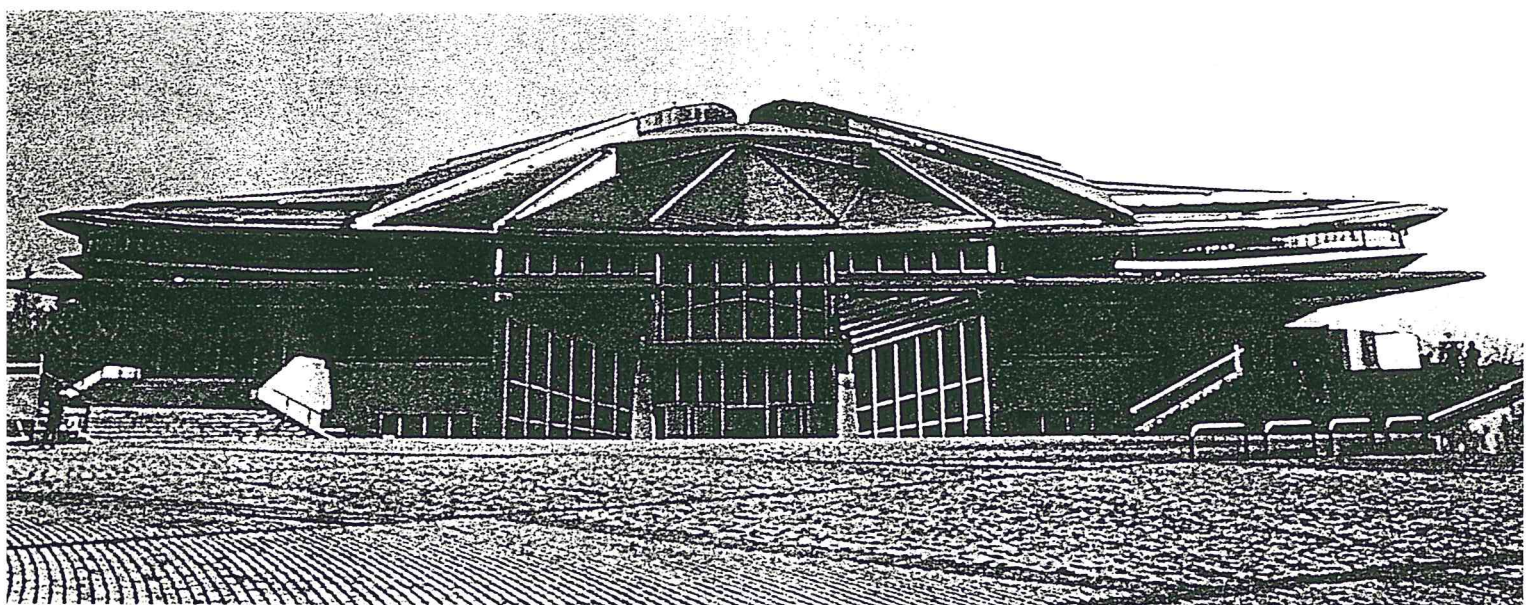
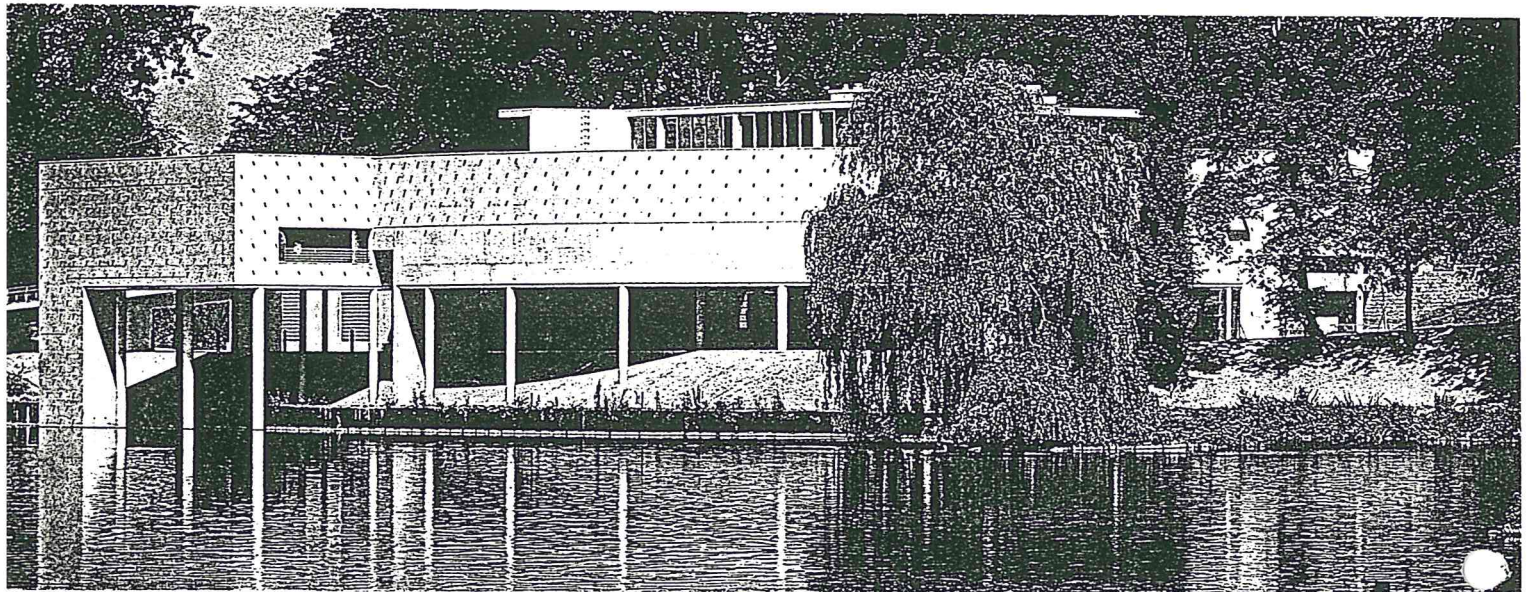
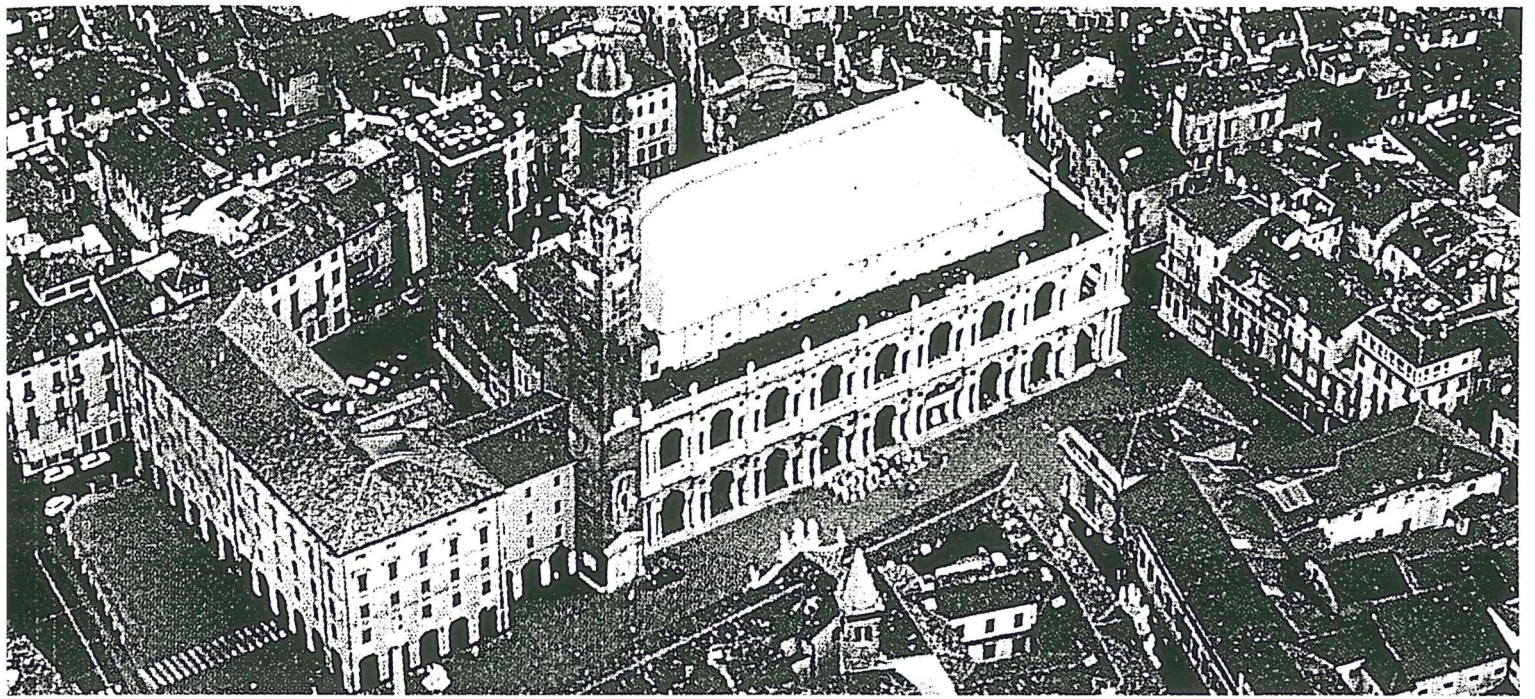

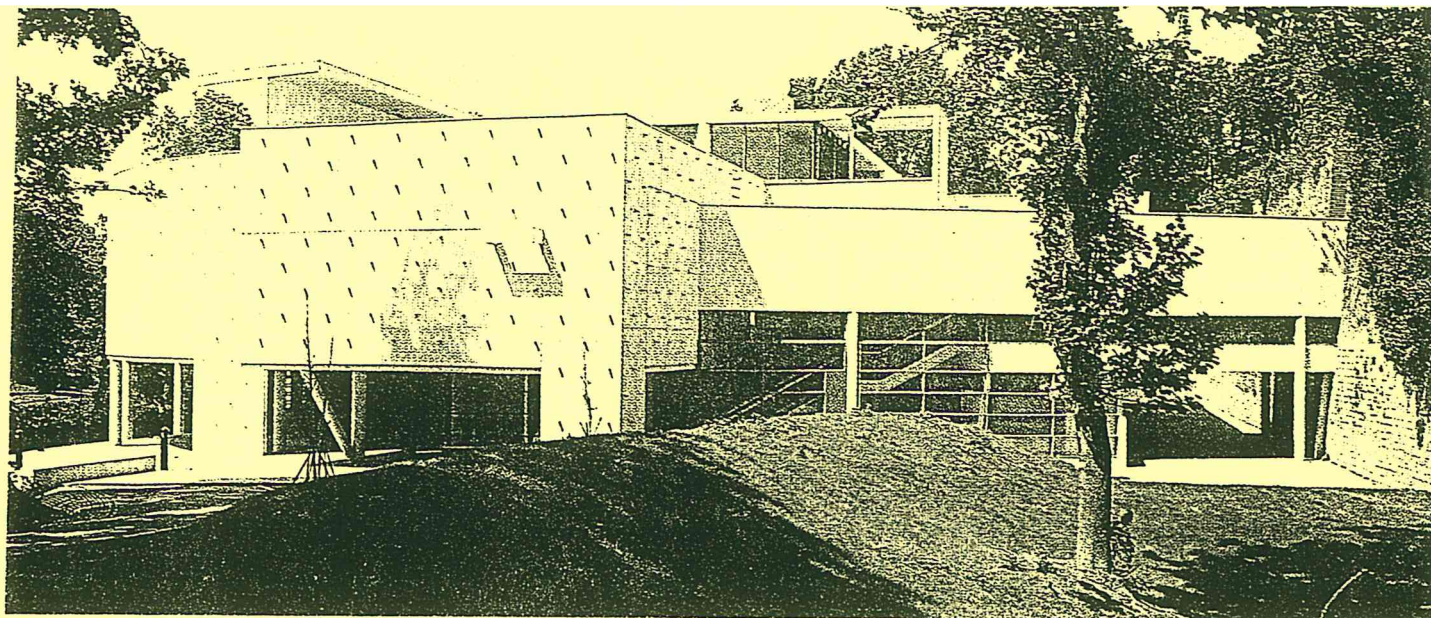

Docklands Londen 1987

SW0Z1 Amsterdam 1992-95

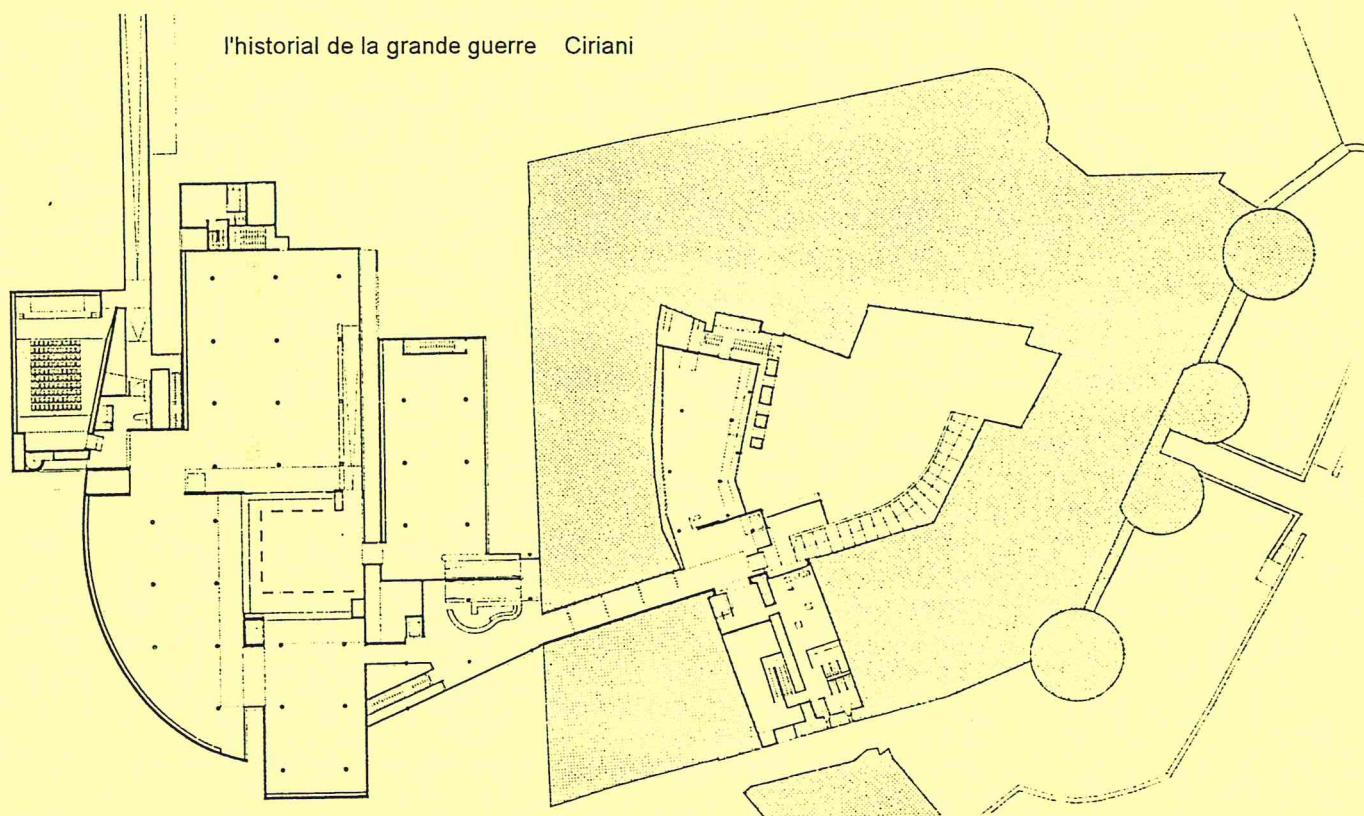

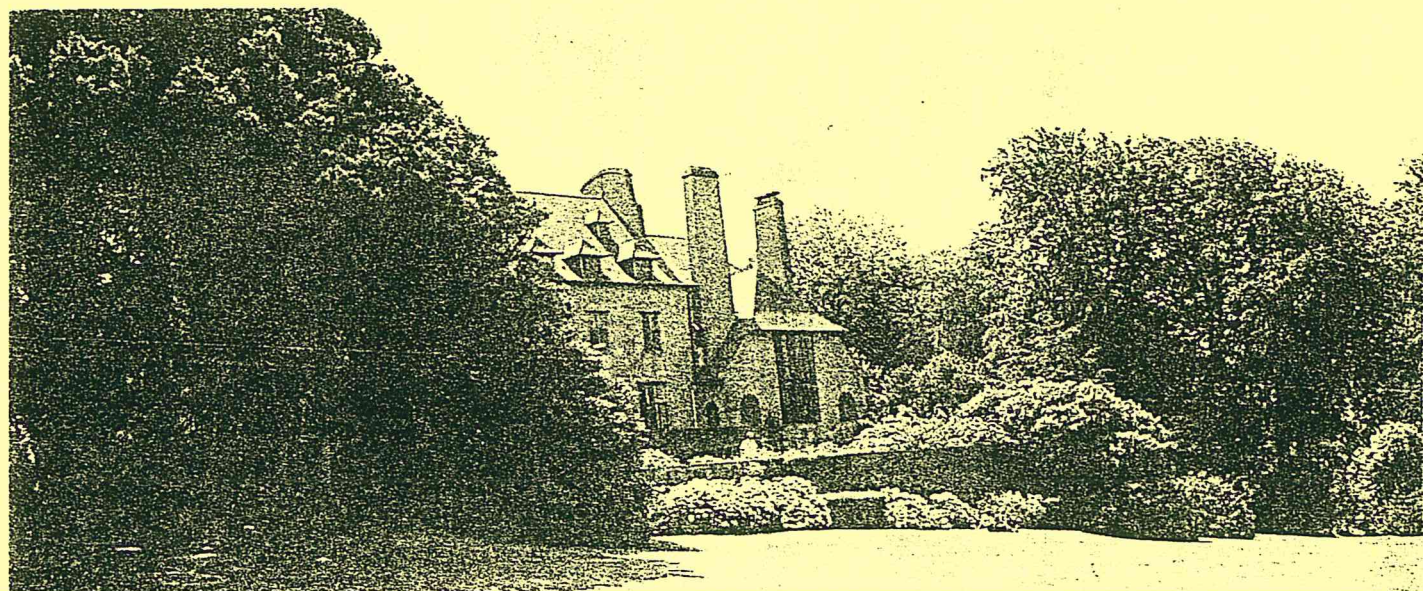

PLEISTERPLAATSEN VAN GOD IN FRANKRIJK

l'historial de la grande guerre Ciriani

INSCHRIJVING

architectuur- en tuinentrip : **ARCHIPEL IN NORMANDIË** pleisterplaatsen van God in Frankrijk za. 21 - zo 22 juni 1997

In juni verlegt ARCHIPEL het accent 'traditiegetrouw' naar tuinarchitectuur.

In 1996 was dit een geschakeerde tuinenreeks in het Brugse met déjeuner sur l'herbe in het 'landschap' van architect Vanassche; in 1995 de natuurbiotop met het schitterende museumconcept van minimalist Herich in Insel Hombroich (Düsseldorf). In 1994 een memorabele tuinenreeks van Paul Deroose rond woningen van Degeyter, opgeluisterd door zonovergoten garden-party's ten huize van Vandekerckhove en Deroose.

De talrijke deelnemers aan vorige trips kennen dus de zalige, ontspannen, ietwat idyllische juni-formule, waarmee we dit jaar opnieuw uitpakken.

Op 21-22 juni zoeken we in Normandië een combinatie van actuele architectuur (Péronne-Giverny), eind-19e eeuwse architectuur (Lutyens) en ruim aandacht voor landschaps- en tuinarchitectuur (Giverny, Varengeville, Etampuis en Auffay) met logement in Rouen.

Het is weliswaar kort na de Venetoreis, maar tuinen moet men nu eenmaal in juni bezoeken en voor Normandië is één dag uiteraard onvoldoende.

(Het aanbod geldt enkel voor ARCHIPEL-leden en partner.

PROGRAMMA : **ARCHIPEL IN NORMANDIË**

reisleiding : Jan Vandewalle, Annie Omwal,
Christian Vermader (landschaps- en tuinarchitect).

mee te nemen : picknick voor zaterdagmiddag; en dit programma.

zaterdag 21 juni 97

07u.00 busopstap Oostende - gerechtshof

07u.30 busopstap Brugge - achterzijde station

(eventuele busopstap aan de grens hangt nog af van traject terugkeer).

09u.30 Péronne

l'Historial de la grande guerre (1992) / architect Ciriani

Een magische plek. Vanuit een 13e eeuwse kasteel betreedt men een sereen, helder museum op pilotis uitkragend boven een étang, schitterend ingebed in een groene site. Zeer beheerste ruimtelijkheid met een museografische aanpak die geïnspireerd is op Scarpa.

meegebrachte picknick langs het étang, maar gelegenheid tot koffie in het museum zelf.

12u.00 vertrek uit Péronne (korte stop in kathedraal Beauvais)

14u.30 Giverny

tuin Claude Monet (met woning en atelier)

De felle bloementuin, verbonden met een rustig contrast, de watertuin met waterlelies. (In het atelier enkele beroemde impressies hiervan).

16u.00 Musée Américain (1992) / architect ...

Zorgvuldig geënceneerd museum, ingegraven in een heuvelflank, bezaaid met een impressionistische klapprozenzee en een verrassend fraaie schilderijcollectie.
koffie in het museum

17u.00 vertrek uit Giverny

18u.00 Rouen

jardin des plantes

een botanische weelde

19u.00 incheck hotel in Rouen

In Rouen is er 's avonds in het centrum een straat-muziek-festival

hôtel de Bordeaux

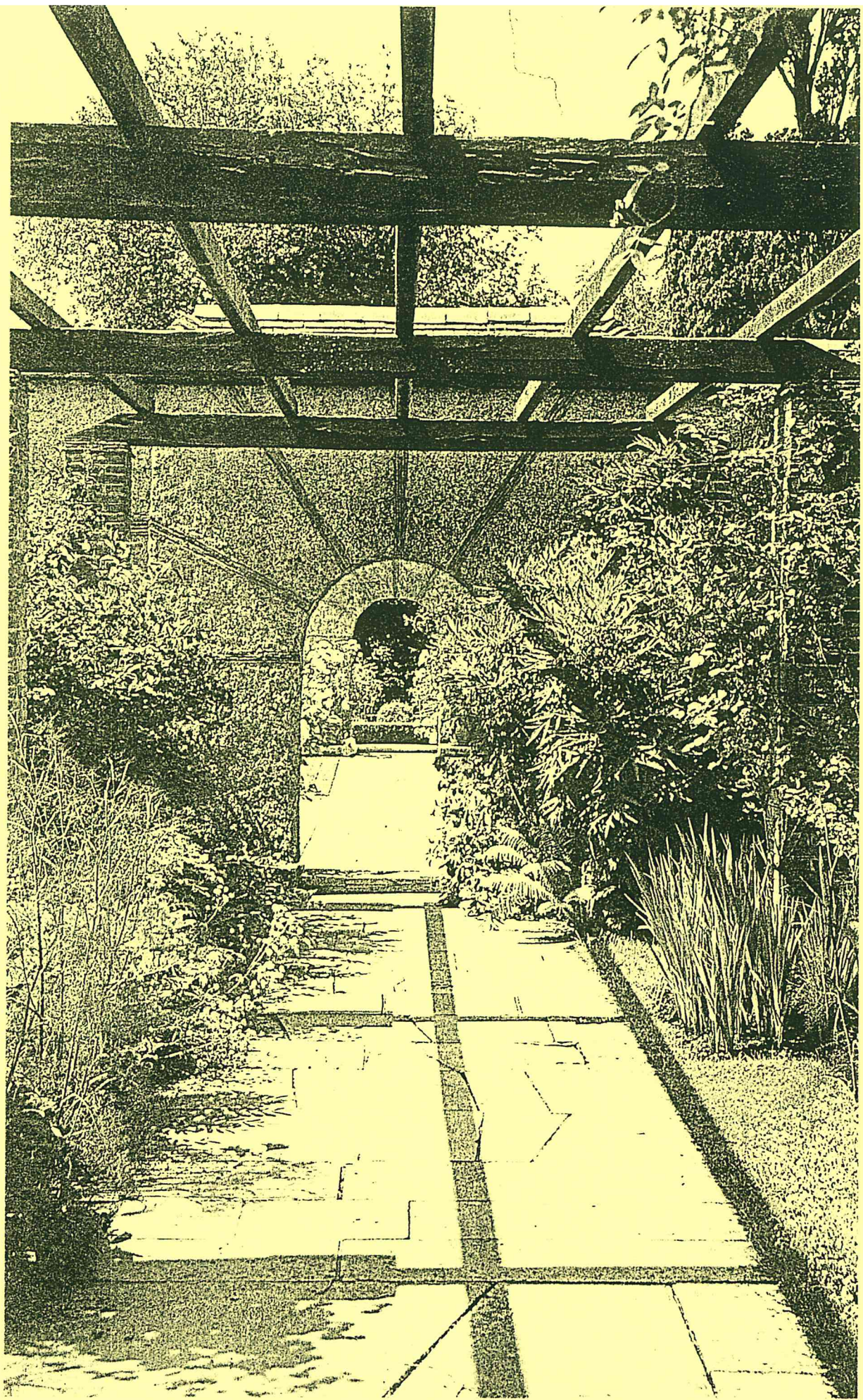
tel. (33) 35719358

hôtel de la Cathédrale

tel. (33) 35715795

hôtel Mercure

tel. (33) 35526952

zondag 22 juni 97

09u.00 vertrek uit Rouen

10u.00 Etampuis

Clos du Coudray

De tuin van 15.000 m² is door hagen onderverdeeld in 22 kleine tuinen in functie van cultuur (rots, weide, bos) en in functie van landschappelijke thema's (rozentuin, exotische tuin, witte tuin, mixed border) (aangelegd in 1976-1986)

11u.30 vertrek uit Etampuis

12u.00 Bosc-le-Hard

Auberge du Commerce

middagmaal (inbegrepen in de prijs)

13u.00 vertrek uit Bosc-le-Hard

13u.15 Auffay

Château de Bosmelet

Een kasteel uit 1632 met een functionele 'jardin potager' van 1 hectare, omboord met Engelse borders, thematisch in de regenboogkleuren geschikt (kasteel is eveneens toegankelijk).

14u.30 vertrek uit Auffay

15u.00 Varengueville

Onze gids in Varengueville is Robert Mallet (nazaat, jawel, van de aristocratische architect uit de jaren '20 : Robert Mallet-Stevens).

Parc floral des moutiers (zie kaartje)

Maison Mallet (1898) / architect Sir Edwin Lutyens

parkaanleg / Lutyens en Gertrude Jekyll (moeder van de mixed border).

Een heerlijke Angelsaksische arts- en crafts-landwoning, en een park om als ontdekkingsreiziger in te verdwalen. Een idylle uit de vorige eeuwwisseling. Rond de woning Mallet, een tuin in zorgvuldige geometrische eenheid met de architectuur. Intiem, besloten, geaxeerd. (Een witte inkompartij die men nooit vergeet). Verderaf : een hotsende-botsende natuur met rhododendronmassieven tussen grijsgroene cedergroepen en bloemenweiden. Overgaand naar het bos met magnolia's en reuzen gunnera's tussen eeuwenoude bomen. Uitlopend tot de falaise rand.

17u.30 Romaans kerkje aan de falaise rand

Op een adembenemende site : het graf van Bracke naast een romaans juweeltje.

18u.30 vertrek met onderweg een halte voor avondmaal op een nog te bepalen mooie plek.

23u.00 aankomst Brugge

24u.30 aankomst Oostende

(Het programma kan ter plaatse, ifv afstanden, eventueel nog licht wijzigen).

De weekendtrip wordt aan ARCHIPEL-leden (en partner) aangeboden voor **4.600 F / persoon** (op basis van 2 persoonskamers, toeslag 1 persoonskamer **600 F**).

Inclusief busreis, hotelovernachting en ontbijt, toegangsgelden in twee musea en vijf tuinen, en een middagmaal zondagmiddag. Exclusief : twee avondmaaltijden.

Inschrijving via bijgaand formulier (liefst in de eerstkomende dagen), te faxen naar 050/39.01.89;

of te sturen naar ARCHIPEL vzw, p.a. Michel Vanlangenhove, Doornstraat 330, 8200-Sint-Andries;

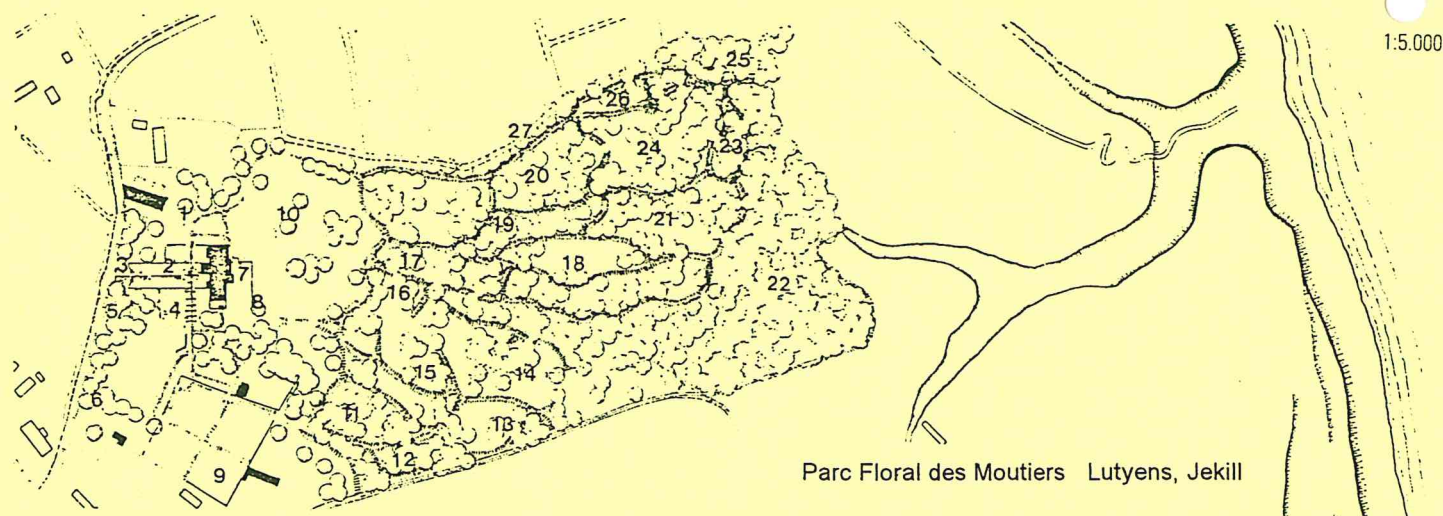
en terzelfdertijd het bedrag storten op rekening nr. 750-9072064-06 van vzw ARCHIPEL, p.a. Doornstraat 330, 8200-Sint-Andries, met de vermelding ARCHITECTUUR- EN TUINENTRIP : ARCHIPEL IN NORMANDIË.

(Bij overboeking wordt u dadelijk bericht en wordt het bedrag teruggestort).

U krijgt enkele weken vóór de trip nog een herinneringsberichtje toegestuurd.

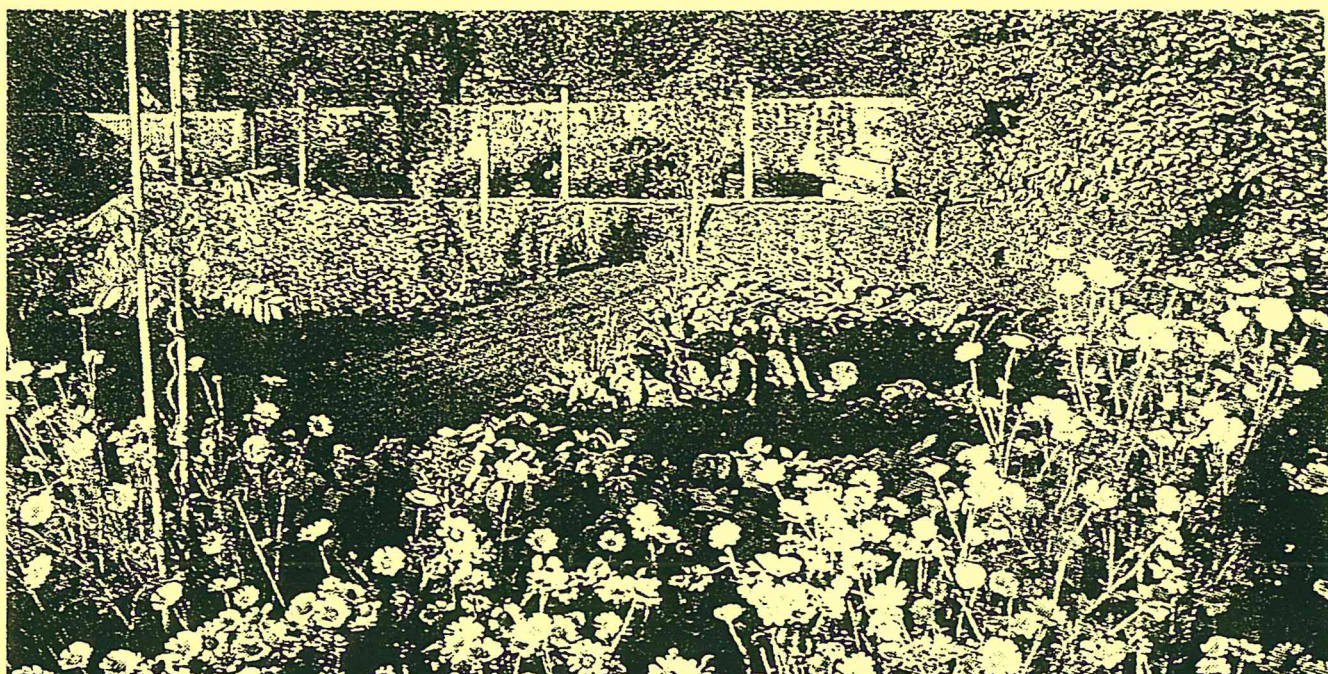
Clos du Coudray

Parc Floral des Moutiers Lutyens, Jekill

• 1. White Garden. 2. Forecourt. 3. Mixed border. 4. Pergola.
5. Provençal Garden. 6. Garden of Magnolias. 7. Hydrangea
Garden. 8. Boxwood ring; gate. 9. Vegetable garden. 10. Clearing
with Austrian pine. 11. Path ringing the Common. 12. Clearing
with English camellias. 13. Clearing with eucryphas. 14. A space
near the Common. 15. Avenue with Himalaya rhododendron. 1

6. Descent into Valley. 17. Arianne's Pathway. 18. Valley of Irises.
19. Darjeeling. 20. Gand's Tiny Valley. 21. Clearing with Cliptome-
ria. 22. View of the ocean. 23. Yulan hillock. 24. Jungle.
25. Avenue of Japanese camellias. 26. Tiny valley with hollow
oaks. 27. Tiny valley with water spring. 28. Stream with Astilbe.
29. Path with Azalea. 30. The sea.

Château de Bosmelet

**architectuurreis
van Palladio tot Scarpa**

ARCHIPEL IN VENETO
7 tot 10 mei 1997

De 70 reizigers kregen een afzonderlijk schrijven ivm de laatste richtlijnen voor het vliegtuig. Wil zo goed zijn ook het opgegeven saldo te storten binnen de week.

Voor het reisprogramma verwijzen we naar vorig bulletin en naar de reisbundel die op het vliegtuig wordt verdeeld.

- In het schitterend decorum van de **villa Barbaro van Palladio** biedt ARCHIPEL een eenvoudige, doch voedzame gratis maaltijd aan op vrijdagmiddag 9 mei.
- Het concert in het **teatro Olimpico van Palladio** wordt voorzien op vrijdagavond in plaats van op zaterdagavond (eveneens inbegrepen in de prijs). (Diegenen die in Venetië blijven op zaterdag, kunnen daar dus ook de avond doormaken).
- Zaterdagmiddag 10 mei bieden wij de keuze tussen een vrije namiddag in Venetië (In Venetië gaat in het Palazzo Grassi de tentoonstelling door **'La pittura Fiaminga e Olandese'**, samengesteld door Jan Hoet en Rudi Fuchs), of een bustrip naar het verderaf gelegen Udine voor bezoek aan vijf jeugdwerken van Scarpa en Masieri.

info : reisleiders

Gery Vandenabeele - tel. 050/33.60.27
Wim Supply - tel. 050/34.10.28

architectuur- en tuinentrip : ARCHIPEL IN NORMANDIË
pleisterplaatsen van God in Frankrijk

vandaag inschrijven !!

21 tot 22 juni 1997

Traditiegetrouw heeft ARCHIPEL in juni iets met tuinarchitectuur (tuinen Deroose 1994, Insel Hambroich Düsseldorf 1995, tuinentrip in het Brugse 1996).

Dit jaar zoeken we het in Normandië en wordt het een zeer gevarieerd weekend, gewijd aan interessante architectuur, landschapsarchitectuur en tuinen.

Péronne : Mémorial de la grande guerre, architect Ciriani, **Giverny** tuin Monet, Musée Américain; **Rouen** : jardin des plantes, **Etampuis** : Clos du Coudray; **Auffay** : Château de Bosmelet; **Varengueville** : parc floral des moutiers, landhuis van Sir Edwin Lutyens. ARCHIPEL-leden vinden in dit bulletin een inschrijvingsbijlage.

Inschrijven per fax binnen de week graag. In Rouen boekten we reeds kamers voor een mogelijke groep van 50 deelnemers.

Info : reisleiders

Jan Vandewalle, Annie Omwal - tel. 050/33.63.56
Christian Vermander - tel. 09/225.56.65

architectuurreis :
inschrijven in september

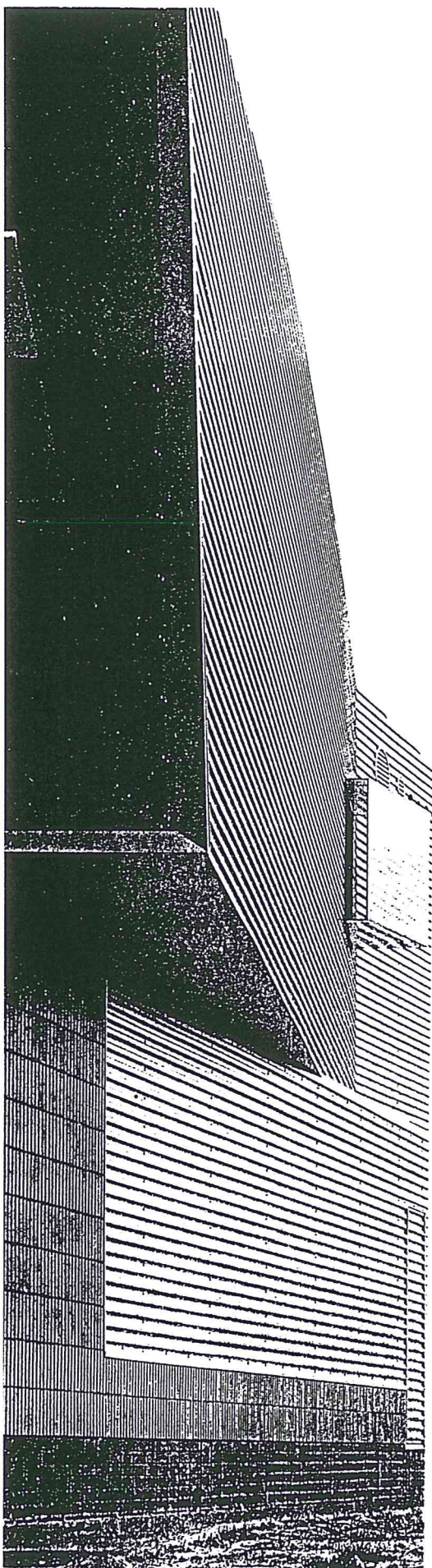
ARCHIPEL IN JAPAN
4 tot 19 april 1998

De enquête in vorig bulletin kende een overrompelende respons. We kunnen hier dus mee doorgaan en vroegen onze contactpersonen in Osaka de reis concreet te organiseren. Het probleem wordt wellicht de zeer grote groep. In totaal hebben 114 personen gereageerd. 16 daarvan opteren uitsluitend voor een korte reis van 10 dagen (± 60.000 F) 49 personen zijn bereid voor 14 dagen tot 80.000 F neer te tellen. Een reis van 14 dagen voor 70.000 F (excl. maaltijden) zou een groep van 98 opleveren.

De reis wordt er een van 14 dagen, gezien de ruimere voorkeur voor deze formule. In het eerste bulletin in september, hopen we u een concrete raming, programma en inschrijvingsmogelijkheid te kunnen aanbieden.

info : reisleider

Marc Felix - tel. 059/70.21.80

HET ARCHIPEL WERKJAAR 96-97

za 7 SEPTEMBER 96

DAGTRIP : DUDOK EN DUIKER IN HILVERSUM

het raadshuis, scholen, begraafplaatsen, woonwijken van Dudok
hotel-restaurant Gooiland en sanatorium Zonnestraal van Duiker

vr. 11 OKTOBER 96

architecten AFRA en TOBIA SCARPA (Treviso-Venetië) over eigen werk

vr. 15 NOVEMBER 96

ERIK GUNNAR ASPLUND (1885-1940)

voordracht door architect GILBERT DECOUVREUR

vr. 13 DECEMBER 96

DE CONCRETE UTOPIE VAN NERO

architect WILLIAM LIEVENS over eigen werk

vr. 24 JANUARI 97

ARCHITECTURE A GRANDE VITESSE

videofilm over de ARCHIPEL-reis Paris-Lyon 1996

vr. 14 FEBRUARI 97

DE RIJKDOM VAN DE EENVOUD tentoonstelling - receptie

vr. 21 FEBRUARI 97

architect KOEN VAN VELZEN (Hilversum) over eigen werk

vr. 21 MAART 97

videofilm architect WIEL ARETS

vr. 2 MEI 97 (in plaats van 25 april !)

architect BEN VAN BERKEL (Amsterdam) over eigen werk
t Leerhuys Groeninge 35 Brugge 20u.30

wo. 7 tot zo. 11 MEI 97

ARCHIPEL IN VENETO
van Palladio tot Scarpa

za. 21 tot zo. 22 JUNI 97

WEEKENDTRIP ARCHIPEL IN NORMANDIE

pleisterplaatsen van God in Frankrijk

inschrijving vóór 25 april ! zie inschrijvingsformulier in bijlage

za. 4 tot zo. 19 APRIL 98

ARCHIPEL IN JAPAN

mogelijkheid tot inschrijven in september 1997 !

tentoonstellingstips

- ALVARO SIZA

fondation pour l'architecture

Kluisstraat 55, Brussel (Louizalaan)

di-vr 12u.30-19u.00 / za-zo 11u.00-19u.00

tot 25 mei 97

- VIER ARCHITECTEN UIT LONDEN

De Singel, Antwerpen di-zo 14u.00-18u.00

tot 1 juni 97

ARCHIPEL is een Vlaamse architectuurvereniging die zich richt tot architecten en belangstellenden.

ARCHIPELBULLETIN APRIL 1997

opmaak : Marc Felix, Jan Vandewalle

ver. uitgev. : Marc Felix, Koningstraat 43A, 8400-Oostende